

TY SI PETER, TEBE DÁM KLÚČE OD NEBESKÉHO KRÁĽOVSTVA

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, príhovor v taliančine [TU](#)

Mt 16, 13-20

Keď Ježiš prišiel do okolia Cézarey Filipovej, pýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“

Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za Jeremiáša alebo za jedného z prorokov.“
„A za koho ma pokladáte vy?“, opýtal sa ich.

Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“

Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon, syn Jonášov, lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach. A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tejto skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.

Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva: čo zviažeš na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“

Potom prikázal učeníkom, aby nikomu nehovorili, že on je Mesiáš.

Aby Ježiš držal svojich učeníkov mimo vplyvu a náuky farizejov a saducejov, zoberie ich do najsevernejšej časti krajiny. Tak ako píše Matúš v kapitole 16 veršoch 13-20.

„Keď Ježiš prišiel do okolia Cézarey Filipovej“, Cézarea Filipova sa nachádza v najsevernejšej časti krajiny; je to mesto postavené jedným zo synov Herodesa Veľkého, Filipom, a aby sa dala rozlíšiť od Cézarei, ktorá sa nachádzala na pobreží, nazývali ju Cézarea Filipova.

V čase, kedy Ježiš žil, bolo toto mesto vo výstavbe. Toto je skutočnosť, na ktorú sa oplatí myslieť. V jeho blízkosti sa nachádza aj jeden z troch prameňov rieky Jordán, ktorý sa považoval za vstup do ríše mŕtvych. Toto sú teda fakty, ktoré je dobré mať k dispozícii, pri procese chápania toho, čo nám rozpráva evanjelista.

Ježiš vedie svojich učeníkov tak ďaleko od Judeii a Galilei, aby im položil jednu otázku. ***„...pýtal sa svojich učeníkov: „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?“*** Evanjelista rozlišuje medzi ľuďmi a Synom človeka. Človekom, ktorý má božskú prirodzenosť, čiže človek, na ktorom spočinul Duch a medzi tými, ktorí ho nemajú.

Ježiš chcel zistiť aký efekt malo kázanie jeho učeníkov, ktorých poslal, aby ohlasovali nové Božie kráľovstvo. ***„Oni vraveli: „Jedni za Jána Krstiteľa,...“***, pretože sa verilo, že mučeníci vstávali z mŕtvych, ***„iní za Eliáša“***. Eliáš, podľa tradície, nezomrel, ale bol vzatý do neba a mal sa vrátiť pri príchode budúceho mesiáša.

„... a iní za Jeremiáša“, tradícia vraví, že sa mu podarilo utiecť pred ukameňovaním. ***„...alebo za jedného z prorokov.“*** Bol očakávaný niektorý z prorokov ohlásených Mojžišom. Všetci títo však boli postavami z minulosti. Nikto, ani učeníci, ani ľudia, na ktorých sa obrátili, nepochopil novosť toho, čo prinášal Ježiš.

A teda Ježiš hovorí: ***„A za koho ma pokladáte vy?“*** obracajúc sa na celú skupinu, ale len jeden učeník sa rozhodne prehovoriť. ***„Odpovedal Šimon Peter“***, Šimon je meno, Peter je prezývka, ktorá sa vzťahuje na jeho tvrdohlavosť a keď ho evanjelista predstavuje s touto prezývkou, znamená to, že je tu niečo v protiklade s oznámením o Ježišovi.

„Odpovedal Šimon Peter: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“ Konečne je tu učeník, ktorý pochopil, že Ježiš nie je synom Dávida, toho, ktorý kráľovstvo vybuduje násilím, ale je Synom (doslovne) oživujúceho Boha, čiže toho, ktorý odovzdáva lásku. **„Ježiš mu povedal: „Blahoslavený si, Šimon...“**. Prečo blahoslavený? Peter má čisté srdce a preto je schopný vidieť Boha.

Povie mu, že je blahoslavený, ale nazve ho **„syn Jonášov“**. „Syn“, v židovskej kultúre neoznačoval len niekoho, kto sa niekomu narodil, ale kto sa mu podobá v správaní. A Ježiš ho nazýva **„syn Jonášov“**. Jonáš je jediný medzi prorokmi Starého zákona, ktorý spravil presný opak toho, čo mu Pán prikázal. Boh mu povedal, že má ísť do Ninive a vyzývať jeho obyvateľov, aby sa obrátili, inak bude zničené. A Jonáš spravil presný opak.

Namiesto toho, aby išiel smerom na východ, nastúpil na loď, ktorá smerovala na západ. Až potom sa Jonáš konečne obráti. A toto má na mysli Ježiš, keď oslovuje Petra ako syna Jonášovho: vždy robí presný opak toho, čo ho Ježiš požiadal, aby urobil, ale nakoniec sa obráti.

„...lebo ti to nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach.“ Peter je blahoslavený, pretože má čisté srdce a je schopný vidieť Boha. **„A ja ti hovorím: Ty si Peter“**, grécke slovo, ktoré používa evanjelista je „petros“, čo znamená „kameň“, ktorý je možné vziať a použiť na stavbe. **„...a na tejto skale...“** skala však nie je ženský rod od mena Peter. Evanjelista používa grécke slovo „petra“, ktoré označuje skalu, ktorá je vhodným miestom na stavbu. A je to presne ten termín, ktorý používa Ježiš v siedmej kapitole, keď rozpráva o dome postavenom na skale.

Čiže Ježiš povedal Šimonovi, **„Ty si Peter (kameň) a na tejto skale“** skala tu predstavuje Ježiša samotného, **„postavím svoju Cirkev“**. Grécke slovo „ecclesia“ nemá nič spoločné s náboženstvom, jedná sa o svetský termín, ktorý označuje združenie, spoločenstvo tých, ktorí boli povolani. Čiže Ježiš neprichádza preto, aby postavil novú synagógu, ale novú skutočnosť, ktorá nemá náboženskú minulosť a preto používa svetský termín.

„...a brány...“ brány mesta značia jeho silu, moc. **„...a pekelné mocnosti...“** čiže ríša mŕtvych. Pripomínam, že táto scéna sa odohráva v blízkosti jaskýň, ktoré boli považované za vchod do ríše mŕtvych, **„...ju nepremôžu.“**

Keď je nejaké spoločenstvo postavené na Ježišovi, Synovi žijúceho Boha, ktorý odovzdáva lásku, sily temnoty a smrti nebudú mať žiadnu moc.

„Tebe dám kľúče od nebeského kráľovstva“. Dať niekomu kľúče znamená, dať mu zodpovednosť za tých, ktorí sú vo vnútri. Viackrát sme povedali, že nebeské kráľovstvo v Evanjeliu podľa Matúša neznamená kráľovstvo na nebesiach, ale kráľovstvo Boha. Čiže Ježiš nedáva Petrovi kľúče od vchodu „tam hore“, nepoveruje ho, aby otváral a zatváral nebeskú bránu, ale robí ho zodpovedným za tých, ktorí sú vo vnútri tohto kráľovstva, toho, ktoré prišiel priniesť Ježiš.

„...čo zviažeš na zemi...“ tu evanjelista používa jazyk rabínov, ktorý znamená prehlásiť určité učenie za autentické alebo nie, **„...bude zviazané v nebi...“**, čiže v Bohu, **„...a čo rozviažeš na zemi, bude rozviazané v nebi.“** To čo Ježiš hovorí len Petrovi, neskôr, v osemnástej kapitole, povie všetkým učeníkom.

Posledné Ježišove slová, ktoré Ježiš v tomto Evanjeliu povie, predstavujú vyslanie apoštolov, aby išli a hlásali **„všetko to, čo som vám prikázal“**. Čiže v Ježišovom učení, v tejto správe, ktorá odovzdáva život, je božie schválenie. A nakoniec prekvapenie: **„Potom prikázal učeníkom, aby nikomu nehovorili, že on je Mesiáš.“**

Keď Ježiš „prikazuje“ znamená to, že existoval voči jeho požiadavke odpor. V Petrovej odpovedi bola pozitívna časť, v ktorej rozpoznal Ježiša ako Božieho Syna, ktorý odovzdáva lásku, živého Boha. A ktorá časť bola negatívna? Ľudia povedali, že ty si Kristus, čiže podľa tradície mesiáš. A preto Ježiš hovorí že to nemôžu nikomu povedať, pretože on nie je mesiášom podľa tradície.

Ježiš je Kristom, je mesiášom, ale v úplne odlišnom zmysle, nepoužíva moc ale lásku; nie rozkazy, ale službu. A toto bude viesť ku konfliktu práve s Petrom. Tým, ktorý bol určený ako kameň na stavbu, sa stane kameňom pohoršenia.

Preklad: Hugo Gloss